

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

30. An quando quis profert unico convitia in Deum, asserendo sæpius, Dio ingiusto, Dio ingiusto, &c. teneatur hoc in confessione aperire? Et advertitur, quod in confessione non sint exprimenda, quæ ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.de/urn/resolver.pl?urn=urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

matur interior: nihilominus quando sunt actus efficaces, explicandus est respectus ad plures personas, vel obiecta; quia praeter malitiam illam, quam habent in illa specie, quae interior consummatur, habent etiam plures alias malitias in materia in qua sunt actus externi, qui ab illo actu efficaci procedunt; v. g. si quis vno actu odij efficaci odisit de cem homines per modum vniuersitatis obiectum, volens efficaciter illos occidere; tunc actus ille, quamvis in ratione odij non habeat nisi vnicam malitiam ex vno adaequato obiecto illius multitudinis hominum per modum vniuersitatis considerata; in ratione tamen homicidij tot habet malitias, quod sunt homines, quos intendit occidere, quia multiplicatur malitia ex multiplicitate effectus iuxta dicta. Vnde licet ratione malitia odij non teneretur explicare multitudinem personarum; ratione tamen malitiarum homicidij illam explicare tenetur. Hæc omnia Dicastillus.

4. Ex quibus appetet in simplici complacentia non esse necessarium explicare respectum ad plura, quæ per modum vniuersitatis respiciuntur, & idem patet responso negativo ad questionem propositam in titulo resolutionis de qua interrogatus fui.

7. Occasione supradicti dubij tunc etiam discussum fuit, an qui furatus est centum satisfecerit in Confessione si dicat furatus sum quinquaginta, & negatiuum sententiam docete. Ouidem respondi in

i. 2. D. Tr. 5. contr. 5 punct. 6. num. 1. 28. vbi sic ait; Monet bene Henriquez, quod etiam si duas personas eodem actu maledictione percuteare, duplex peccatum non sit; modum istum maledicendi simplici actu explicandum esse in confessione, quod necessarium iudicio, vt individuum peccatum explicetur. Similiter ob eandem rationem, iuxta sententiam afferentem in illo actu tantum esse vnam malitiam, etiam retenta opinione ad circumstantias aggrauentes explicandas non obligante, censeo non facilius precepto confessionis, si dicatur in vnum hominem maledictum conieci, quia non explicatur peccatum individuum commissum, sed aliud: debet autem factem confusè explicari peccatum individuum commissum quod non sit, dum aliquid pertinet ad substantiam individui peccati dicitur, quod illi non conuenit, vel quod aliud indicat individuum. Ob hanc rationem etiam circumstantiae aggrauentes in confessione explicanda non sint; ille qui furatus est centum aureos, non latifaceret precepto confessionis, si diceret furatus sum quinquaginta aureos, quia in hoc individuo explicato nec confusè continetur commissum, videlicet furtum centum aureorum, quia centum aurei nullo modo in quinquaginta includuntur. Ita ille, qui latè discutit, an ratione distinctionis numericae obiectorum peccata numero

non possint distinguantur. De qua questione plures alibi actum est.

6. Notandum est tamen hic ad confirmationem suorum prædictorum, aliquos Doctores probabiliter docere, ut non etiam in efficaci voluntate non solum in simplici complacentia, sed si actualiter quis vno ictu, vel una explosione tormenti bellici occideret plures homines, non esse in tali casu explicandum in confessione numerum personarum. Vide Ioannem Pontificem in Cas. Toto. 4. 5. q. 7. concl. 2. num. 5. 3. & alios. & Imo Caramuel in Regul. D. Benedicti disp. 6. 2. n. 9. 10. & alio affecter eff plures malitias, & vnicum peccatum, quando quis vult vno actu voluntatis plures occidere: fed absolute esse vnum peccatum, idem disp. 6. 2. n. 9. 10. cum dixisset, vnitate moralis (talis est vnitatis re physica, paulo post in re nostra subiungit. Hinc Tom. 1.

patet esse unum peccatum velle unico actu voluntatis Primo, & in occidere duos, quia licet hi sint plures in genere physi. Ref. 23. §. Ec co, in voluntate sunt per modum vniuersitatis. Nam vniuersitatis post initium, actus non datur nisi vnum obiectum. Vnde licet velle & in Ref. 24, occidere duos sit maius peccatum, quam velle occidere & in Ref. 26, velle unum non tamē est duplex peccatum. Hæc s. Hæc obiectum ille doctus non distinguens pro re moralis, de dictio in principia agimus, inter vitiatum peccati, & malitiae. Circa ante & Sed adversus illum infurgit nouissimum Dicastillus post medium, de Sacrament. tom. 2. tract. 8. disput. 9. dub. 4. num. 264.

RESOL. XXIX.

An, si quis uno continuato sermone in eadem re ter periuret, sufficiat, si in confessione dicat se falsum inrasse?

Et notatur, quod si quis aliquem uno ira impetu ter, vel quater pugno percuteret aut vulneraret, vnum tantum numero peccatum committeret; & si Clericus est in vnam tantum excommunicationem incidere, dicendum est.

Etiamque adiudicatur, quod si quis sine morali interruptione multa verba blasphemie in Deum proficeret, vnum solum blasphemie delictum committeret. Ex part. 3. tractat. 4. Refolut. 162. alias 163.

§. 1. Respondeo affirmativè, quia in tali casu Sup. hoc inf. vniuersitatis periria, vel mendacia sunt vniuersitatis continuati sermonis partes, & sermo in ultimo mendacio, vel per irius perficitur; ergo vnum erit numero peccatum. Vide Azorium tom. 1. lib. 4. cap. 4. quest. 5. vbi etiam Sup. hoc non notat, quod si aliquis aliquem uno ira impetu ter, rato in §. vlt. vel quater pugno percuteret, aut vulneraret, vnum tantum posito in anum numero peccatum committere, & si * Clericus Ref. sit, in vnam tantum excommunicationem incidere dicendum est, & ita docet Suarez de conf. disput. 4. * Sup. hoc sect. 5. num. 8. Sayrus lib. 1. cap. 10. num. 9. Vgolinus pro Clerico tab. 1. cap. 16. & alii, supra in fine

2. Notandum est etiam hic obliter, quod si quis sine morali interruptione multa verba blasphemie in Deum proficeret, vnum solum delictum blasphemie Ref. seq. & committere. Nec necesse est, vt in confessione numerum blasphemiarum explanet sed fatis est dicere: 25. §. 1. in fine, & superius in Ref. Contra Deum blasphemiam intuli. Vide Molinam, in tr. 4. tract. 3. disput. 4. 1. num. 5. Coutraviam lib. 2. legi doctrinariae, resolut. cap. 10. numero 8. §. ego sanè, & hoc nō s. penale, verum est, etiam verba blasphemie, res varias & vlt. Ref. 53. & in to. 5. tr. 8 Ref. 11. §. Non afficiat,

RESOL. XXX.

An quando quis profert vno actu coniuncta in Deum, afferendo sapientis Dio ingiusto, Dio ingiusto, &c. teneatur hoc in confessione aperire?

Et adiudicatur, quod in confessione non sunt exprimenda, que verba contumeliosa fuerint in Deum vel Santos prolatæ, ex eo quod omnes contumelia sunt eiusdem speciei. Ex part. 1. tr. 7. Ref. 51.

§. 1. Respondeo negativè, quia tunc quot sunt cōvita in Deum, vel Santos tot sunt peccata, quando sunt diversa formaliter: vt si quis diceret Deus iniustum, & Deus non esse omnipotentem; sic enim variantur formaliter coniuncta: vel quando, interruptis actibus, dicta coniuncta proferuntur: fecūs

Hh 2 autem

Sup. hoc in autem in casu nostro; nam talis unam blasphemiam profert tantum, licet sapientius in Deum, unico tamquam acto, eodem tempore. Et ita docet Zanardus in directo, *confidentia part. 2. precept. 1. c. 10.*

2. Vnde olim cum multis aliis Theologis excusauit s. legge doctrinam pescatorem à reiteratione Confessionum, nam s. penitentia & vlt. & supra in Ref. 23. §. 1. & superius in tr. s. legge doctrina quendam pescatorem à reiteratione Confessionum, qui sapientius conuicta horrenda, non tam specie diversa in Deum, si pices non fumeret, actu proferebat. Ref. 13. & in som. §. 11. 8.

3. Adde, quod probabilitate etiam dici potest contra Zanardum, & Sandarellum tractat de blasphemia Non alien c. 4. dub. 2. num. 5. in confessione non esse exprimitur.

Supradicte Ref. 28. Quae hic tom. 2. lib. 24. c. 5. n. 102. & alij, & omnes conuenient in ratione formalis, quæ est intentio auferendi alteri honorem; ergo, &c.

Sopradicte Ref. 28. Quae hic tom. 2. lib. 24. c. 5. n. 102. & alij, & omnes conuenient in ratione formalis, quæ est intentio auferendi alteri honorem; ergo, &c.

RESOL. XXXI.

An quis teneatur confiteri circumstantiam seu diuersitatem blasphemiarum?

Et an blasphemia in Deum, & Sanctos non differant specie?

Et an, si tales blasphemia procedam ex odio Dei formalis, vel continentia heresim, teneatur panitens explicare in confessione qualitatem blasphemia? Ex p. 1. tr. 7. Ref. 50.

Sup. contento §. 1. *A*ffirmatio respondet Filiarius tom. 2. in hac Ref. in seq. Ref. 23. c. 1. n. 26. qui citat Suarez. Idem etiam docet Turrianus in 2.2. disp. 5.8. dub. 3. Reginaldus tom. 2. lib. 18. c. 14. n. 201. Sanctarellus tractat de heresi, c. 4. dub. 1. n. 4. Sancius disp. 6. q. 6. Layman in Theolog. mor. lib. 4. tract. 10. c. 6. n. 11. Ledefaria in sum. tom. 2. tract. 1. c. 9. conclus. 5. Lopez in instrut. p. 1. cap. 28. 2. Bañez in 2.2. q. 13. art. 10. Aragonius ibidem, & alij.

2. Sed ego contrariam sententiam sustinendam esse iudico, * quia blasphemia in Deum, & in Sanctos, non differunt specie, vt docet Lazarus tract. de blasph. q. 3. n. 51. Caetanus in sum. ver. blasphemia. Valentia tom. 3. disp. 1. q. 13. punct. 1. Azorius tom. 1. lib. 9. c. 28. q. 10. & alij ergo non sunt necessario in confessione aperienda, nisi tales blasphemia procederent ex odio Dei formalis, vel continentia heresim: scilicet autem his duobus casibus, in nullo alio tenetur penitentis explicare qualitatem blasphemiae. Et ita in terminis docet Gypius tract. de cas. referunt. c. 9. n. 37. Homobonus de cas. referunt. p. 2. c. 1. fol. mibi 236. & Caetanus in 2.2. q. 13. art. 1. in fine.

Supradicte Ref. 28. Quae hic tom. 2. lib. 24. c. 5. n. 102. & alij, & omnes conuenient in ratione formalis, quæ est intentio auferendi alteri honorem; ergo, &c.

3. Vnde apparet, me olim probabiliter responduisse, contra Sanchez in sum. tom. 1. lib. 2. c. 32. num. 39. & Aragonum in 2.2. q. 13. art. 1. quendam Clericum potuisse reticere in Confessione, an eius blasphemiae fuerint contra Beamat Virginem, an contra alios Sanctos.

RESOL. XXXII.

An omnes blasphemie sint eiusdem specie?

Et an, si blasphemie sint hereticales, vel imprecations cum odio Dei habeant grauitatem exponentiam in confessione? Ex part. 5. tractat. 1. 3. & Misc. Ref. 21.

Sup. omni contento in hac Ref. in præterita per rotam. *N*eatiam sententiam docet nouissimum Hurtadus de Mendoza in 2.2. disputat. 9.1. sect. 12. §. 54. quia blasphemia est peccatum propter contumeliam in Deum; sed contumelias differunt specie: ergo & voluntas de illis. Minor probatur, quia

mala que possumus Deo blasphemare adscribere, sunt diuersa specie. Ut enim apud omnes diuersa iniuria est aliquem appellare latronem, ac appellare incestuosum, & sodomitum, & ebriosum; ita apud Deum, quia ea omnia mala, vt inter homines sunt contumelias distinctæ, propter diuersam peccatorum turpitatem, sic & cum coniiciuntur in Deum. Unde deducit Hurtadus in confessione explanandas esse hereticales blasphemias præ imprecations, non solum ob oppositionem cum fidei confessione, sed quod intra blasphemiae limites est diuersum coniunctionem, assertio rei turpis, ac imprecatio; & inter hereticas exponendas sunt species contumeliarum, quæ iacte sunt in Deum, & inter imprecations, quæ graniora mala significant; item & quæ sunt in Deum. Supradicte Ref. 28. Quae hic tom. 2. lib. 24. c. 5. n. 102. & alij, & omnes conuenient in ratione formalis, quæ est intentio auferendi alteri honorem; ergo, &c.

*R*E SOL. XXXIII.

An circumstantia Apostasia sit in confessione operienda, vel sufficiat dicere in heresim lapsus?

Et an Apostasia differat specie ab heresi, vel an Apostata debet explicare ad quam sectam transierit?

Ex part. 1. tr. 7. Ref. 54.

§. 1. *E*sse hanc circumstantiam in confessione operiendam, putat Ledesma in sum. tom. 2. tract. 1. cap. 7. conclus. 3. Aragon in 2.2. q. 11. artic. 1. dub. 1. concl. 1. Valencia tom. 3. disp. 1. q. 1. punct. 1. diff. 1. & q. 10. punct. 3. vers. His ita. Suarez de fide, disp. 16. sect. 5. in fine, cum alii. Imò Sanch. in sum. lib. 2. c. 7. n. 17. docet, apostolatam debere explicare, ad quam sectam transierit. Probatur haec opinio: vel quia apostolata differit specie ab heresi, vt tenet Suan. loco cit. Lorca in 2.2. q. 12. art. 1. disp. 5. o. n. 3. Turrecremata in sum. lib. 4. p. 2. c. 13. Simanchas de cathol. inf. sit. 7. n. 5. Canis de locis Theol. l. 1. 2. c. 9. vel quia circumstantia multum aggrauans: ergo, &c.

2. Sed ego puto, apostolatam non differere specie ab heresi, vt docet Bañez in 2.2. quest. 12. art. 1. Valencia tom. 3. disp. 1. q. 1. punct. 1. & q. 12. punct. 1. Azorius tom. 1. lib. 8. cap. 21. q. 3. Caetanus in 2.2. q. 10. art. 1. & quest. 11. art. 1. Caltinus de inf. her. punct. lib. 1. c. 7. Pegna in director. p. 2. q. 49. comm. 7.4. Sanchez ubi supradicte Ref. 28. n. 16. Zanardus in directo. Lorcam ubi supradicte Ref. 28. n. 17. Zanardus in directo. Theolog. p. 2. precept. 1. c. 8. Ledesma ubi supradicte Ref. 28. n. 18. docet, apostolata differit specie ab heresi; & idem apostolata, & Hereticis eadem poena imponitur ergo, &c. Deinde, cum apostolata sit, qui omnino fidem defert, si non esset hereticus, sequeretur multiplicando heresim